

The Communist Party in Romania
(The Romanian Section of the Communist International)

Bucharest 8 March 1923

To the Inter-Balkan Committee and the Comintern

Comrades,

At the beginning of spring, the working class started to be active, the party headquarters being more frequently visited by its members.

In the countryside, party members started to get involved more seriously in the organisation of the party members originated from the working class. Two new branches had been created in Buzau and Pitesti cities.

The links between centre and the countryside are taking place more regularly.

The Communist comrades in the countryside where branches could not be created had been advised to fight for the organisation of the working class in unions. Where branches and unions exist, the comrades had been advised to give priority to their development. The number of the party newspaper's readers increased to 260 this month, some of them taking subscriptions.

In March, persecution against the communist movement in Transylvania amplified, 35 workers, young and old, being arrested under the accusation of so-called clandestine propaganda.

Some of them had been freed, but 28 workers remained imprisoned and would be trialled by the Martial Court.

We count on the aid committee to give them all the material support they need depending on the committee's fund, and legal assistance.

The committee for propaganda and union organisation works more regularly, focusing on the organisation of workers in unions.

The committee ensured the translation of the theses of the third congress. More precisely, these theses had been published in "Socialismul" last year and we intent to include them in a brochure.

Discussing of creating consumer cooperatives, the committee decided to send a delegate to Bulgaria to see how these cooperative societies function there.

The party adopted its position vis-à-vis the actions of the opposite parties – national and peasant parties – which was published as a manifesto addressed to the working class and can be read in “Socialismul”.

There were workers who participated at these parties’ meetings.

Workers of the Railway deserted the workplace and went to one of these meetings held on a Monday. They were discontent about the working conditions.

Our party members working at the Railway had been severely criticised for not being able to keep their influence upon their colleagues. Some of our party slogans had been used at those meetings, attracting acclamations.

The conflict in Iasi city, dated since 1921, led to the resignation of comrade Tanase and Sandu Lieblia. The Central Committee delegated comrades Cristescu and Koblos to pay a visit to the branch in Iasi to investigate the situation.

After discussions, the comrades retrieved their resignations.

As you know, in February, a strike took place at the “Universul” newspaper in Bucharest, the workers in typography asking for increased incomes, in accordance with the contract signed with the Ministry of Work. The strikers lost and the owners took the offensive and suspended their right to free Sundays.

The decision was generalised to all typographies, so no newspapers could be found on the market on Monday morning.

Comrades from some industrial plants had been fired, leading to some agitation among workers.

From our investigation, the number of union members increased in March.

A number of strikes hit Transylvania, due to the increased prices. Almost everywhere, the strikers gained increased incomes.

Comrade Cristescu had been delegated to represent the party at the congress of the Austrian Communist Party.

With Communist wishes,

Secretary

ss Gheorghe Cristescu

14 Martie Street, 22

București 8 martie 1923

Către Comitetul Interbalcanic și Comintern.

Tovarăși!

La venirea primăverii muncitorimea a început să se miște mai mult, frecventarea sediului partidului e mai deasă.

În provincie membrii partidului au început să se ocupe mai serios de organizarea muncitorilor în partid. În luna martie au mai luat ființă încă 2 secțiuni în orașele Buzău și Pitești.

Legăturile comitetului central cu provincia se face cu mai multă regularitate.

Tov. comuniști din provincie, unde nu au putut înființa secțiuni sau grupe, au fost sfătuiți să lupte pentru organizarea lucrătorilor în sindicate. Iar acolo unde sunt înființate sind. și secțiuni să dea toată atențiunea mării și dezvoltării sindicatelor și secțiunilor. În această lună numărul cititorilor ziarului s-a ridicat cu 250 mai mult, din care o parte sunt și abonați.

În cursul lunii martie prigoana a fost deslănțită cu toată furia în contra mișcării din Transilvania, unde au fost arestați un număr de 35 de muncitori, tineri și bătrâni, pentru așa zisa propagandă clandestină.

O parte au fost puși în libertate și au mai rămas închisi numai 28 tovarăși, cari vor fi trimiși în judecata Curții Marțiale.

Ca întotdeauna contăm ca comitetul de ajutorare să le dea toată îngrijirea, pe care i-o permite situația lui materială, cât și asistența judiciară.

Comisiunea de propagandă și organizare sindicală a partidului funcționează mai regulat stăruiind la organizarea muncitorilor în sindicate.

Comitetul a dat ca să se traducă tezele congresului al III-lea, mai exacte. Tezele aceste au mai fost publicate anul trecut în "Socialismul" și sper să le scoatem în broșură.

Comitetul, luind în discuție necesitatea înființării cooperativelor de consum, a decis să trimească în Bulgaria, un delegat care să studieze modul cum funcționează aceste instituțiuni.

Față de acțiunea partidelor de opoziție, Național șiărănist, care apelează la lucrători, ca să le populeze sălile de întrunire, partidul nostru și-a fixat atitudinea sa, pe care a publicat-o în ziar printr-un manifest adresat muncitorilor și pe care îl veți găsi publicat în "Socialismul".

Intrunirile acestor partide au fost populate în mare parte de muncitori.

La o întrunire ținută într-o luni, o bună parte din lucrătorii ceferiști au părăsit lucrul ducându-se la întrunire. În acel moment ei mai erau nemulțumiți de condițiile proaste de muncă.

Noi am făcut reproșuri severe lucrătorilor noștri de acolo, care nu au putut să-și păstreze influența lor față de muncitori. La aceste întruniri au fost aclamate multe din parolele partidului nostru.

Conflictul din Iași care datează din 1921, a determinat pe tov. Tănase și Sandu Lieblie să-și dea demisia din partid. Față de aceste demisiuni, C. Central a delegat pe tov. Cristescu și Kőblos să se ducă la Iași.

Tovii Cristescu și Kőblos luind cu dinșii contact la Iași, în urma unui schimb de vederi ei și-au retras demisiunile, urmand ca conținutul conflictului să fie ~~scutit~~ ^{scutit} cât de curind.

Precum știți în luna februarie în breasla tipografilor din Capitală a fost o grevă la ziarul "Universul" pentru mărirea salariilor, conform contractului colectiv ce a fost încheiat prin intermediul Ministerului Muncii. Această grevă fiind pierdută, patronii au luat ofensiva, suprimind repausul duminical.

Această ofensivă patronală s-a lărgit pe tot frontul industriei tipografice, suprimind repausul duminical la toate ziarele, făcind ca luna de dimineață să apară zărele pe piață.

În diferite stabilimente industriale au fost concediați tovii. delegați de fabrică, cari au dat naștere la anumite agitații printre lucrătorii fabricilor și atelierelor.

Din cercetările noastre, putem afirma că în luna martie numărul înscrișilor în sindicat s-a ridicat.

În Transilvania s-a abătut un val de greve și conflicte muncitorești, datorite scumpetei traiului, și peste tot aceste greve au câștigat măriri de salarii.

Cu ocazia ducerii sale la Viena, tov. Cristescu a fost mandatat de a reprezenta partidul nostru la congresul partidului comunist austriac.

Cu salutări comuniste

Secretar

ss. Gheorghe Cristescu
str. 14 martie 24.

Dosar 19, f.1. I.C.
fila 1-4